

Skiepai nuo kokliušo nėščiosioms

Kas yra kokliušas?

Kokliušas yra labai užkrečiama liga, kuri gali būti pavojinga gyvybei.

Šia liga sunkiausiai serga jaunesni nei 6 mėnesių kūdikiai – daug kūdikių hospitalizuojama su komplikacijomis, pvz., plaučių uždegimu ir galvos smegenų pažeidimais.

Jaunesni nei 6 mėnesių kūdikiai per maši, kad galima būtų visiškai paskiepyti.

Kokie yra kokliušo simptomai?

Dėl kokliušo sukeltų ilgų kosulio priepuolių ir dusulio tampa sunku kvėpuoti. Būdingą kvėpčiojimo garsą lemia oro įkvėpimas tarp kosulio priepuolių. Kosulio priepuolio metu dėl oro trūkumų vaikas gali pamėlti arba po kosulio priepuolio apsivemti.

Ne visi vaikai „kvėpčioja“, o vyresni vaikai ir suaugusieji dažnai tiesiog kosėja.

Liga gali trukti iki 3 mėnesių.

Kokliušo infekcija neužtikrina ilgalaikės apsaugos, todėl gali įvykti pakartotinė infekcija.

Kaip kokliušas plinta?

Kokliušas perduodamas iš žmogaus žmogui kosėjant, čiaudint ar artimo kontakto metu.

Kokliūšu sergantis asmuo gali platinti šią ligą 3 savaites nuo kosulio pradžios.

Daug kokliūšu užsikrėtusių kūdikių kontaktavo su šeimos nariais, kurie kosėjo seniau nei prieš 2 savaites.

Kaip galima apsisaugoti kokliušo?

Geriausias būdas apsisaugoti nuo kokliušo – skiepytis.

Skiepai nuo kokliušo dabar nemokamai siūlomi visoms nėščiosioms nuo 16 iki 36 nėštumo savaitės ir vaikams.

Ar galiu susirgti kokliūšu nuo skiepų?

Ne. Skiepai negali užkrėsti kokliūšu, nes juose nėra gyvų bakterijų.

Kaip skiepai nuo kokliušo apsaugo nėštumo metu mane ir mano kūdikį?

Skiepai skatina jūsų imuninę sistemą gaminti didelį kiekį antikūnų prieš kokliušo bakterijas. Šie antikūnai persiduoda jūsų kūdikiui gimdoje ir saugo jį nuo pirmųjų gyvenimo mėnesių.

Žinoma, kad kūdikiai, kurių motinos buvo paskiepytos nuo kokliušo nėštumo metu, mažiau rizikuoja susirgti kokliušu pirmaisiais savo gyvenimo mėnesiais.

Buvau paskiepyta nuo kokliušo vaikystėje, ar reikia skiepytis vėl?

Taip. Labai svarbu pasiskiepyti nėštumo metu. Skiepai nėštumo metu skirti apsaugoti jūsų kūdikį.

Kada reikia skiepytis?

Skiepytis nuo kokliušo galima 16–36 nėštumo savaitę. Nors skiepytis galima ir po 36 savaitės, skiepai bus mažiau veiksmingi.

Kokiu atveju skiepimą reikia atidėti?

Yra kelios priežastys, dėl kurių skiepimą reikia atidėti. Skiepimą reikia suplanuoti vėlesniam laikui, jeigu sergate ūmine liga ir temperatūra pakilo aukščiau 38 °C.

Kaip vadinama vakcina nuo kokliušo, kuria skiepijama nėštumo metu?

Vakcina, skiriama nėštumo metu apsaugai nuo kokliušo, vadinama Tdap vakcina. Tai yra mažos dozės stabligės (tetanus – T), difterijos (d) ir aceliulinio kokliušo (acellular pertussis – ap) stimuliuojanti vakcina, veikianti prieš stabligę, difteriją ir aceliulinį kokliušą.

Ar reikia skiepytis nuo kokliušo kiekvieno nėštumo metu?

Taip. Pasiskiepijus susidariusių antikūnų kiekis po kurio laiko sumažėja. Tai reiškia, jog skiepytis reikia kiekvieno nėštumo metu, kad vėl susidarytų antikūnai, kurie persiduotų jūsų kūdikiui gimdoje.

Ko galima tikėtis pasiskiepijus?

Injekcijos vieta gali būti jautri ar parausti. Pasiskiepijus per 48 valandas gali pasireikšti bendras silpnas karščiavimas ir nuovargis.

Ką daryti, jei pasiskiepijusi prastai jaučiuosi?

Jei pasiskiepijus pakilo temperatūra, išgerkite paracetamolio, nes jį saugu vartoti nėštumo metu ir jums bei jūsų kūdikiui svarbu vengti karščiavimo.

Nevartokite ibuprofeno arba aspirino (nebent skirtų jūsų akušeris).

Atminkite, kad pasta savijauta pasiskiepijus gali būti dėl kitų priežasčių – nedarykite išvados, kad tai dėl skiepo, ir, jei reikia, kreipkitės į gydytoją.

Ar saugu nėščiajai skiepytis?

Taip. Skiepas nėščiajai yra saugus. Skiepai nuo kokliušo rekomenduojami nėščiosioms JK, JAV, Naujojoje Zelandijoje ir Australijoje.

Skiepai nuo kokliušo buvo ištirti su nėščiosiomis ir nenustatyta jokių pavojų. Reakcijos paprastai būna silpnos, o stipraus pašalinio poveikio atvejai labai reti.

Ar yra žmonių, kurių negalima skiepyti skiepais nuo kokliušo?

Skiepyti negalima

- tų asmenų, kuriems anksčiau pasireiškė stipri alerginė reakcija (anafilaksija) į anksčiau gautus skiepus nuo kokliušo ar bet kurią skiepų dalį.

Nerekomenduojama,

- jei anksčiau pasireiškė stipri vietinė reakcija į ankstesnę dozę. Neturėtumėte skiepytis skiepais, kurių sudėtyje yra skiepų nuo stabligės ar difterijos, dažniau nei kas 10 metų, jeigu jums pasireiškia stipri vietinė reakcija.

Ką daryti, kai kūdikis gimė anksčiau laiko?

Jei kuo skubiau pasiskiepykite po 16 nėštumo savaitės, jūsų kūdikis gaus apsauginių antikūnų, net jei gimtų neišnešiotas. Jei pasiskiepykite likus mažiau nei dviem savaitėms iki kūdikio gimimo, kūdikiui gali nepersiduoti pakankamais antikūnų kiekis, bet rizika, kad užkrėsite kūdikį kokliūšu, sumažės.

Neišnešiotą kūdikį galite apsaugoti nuo kokliušo šiais būdais:

- užtikrinti, kad būtų paskiepyti kiti vaikai namuose;
- užtikrinti, kad visi suaugusieji namuose pasiskiepytų skiepais nuo kokliušo, jeigu to nedarė per paskutiniuosius 10 metų. Idealiu atveju turėtų pasiskiepyti 2 savaites prieš kontaktą su jūsų kūdikiu;
- saugoti kūdikį nuo visų kosinčių žmonių, kol bus paskiepyti įprastais skiepais (4 mėnesių amžiaus).

Buvau paskiepyta nėštumo metu, ar mano kūdikį vis tiek reikia skiepyti skiepais nuo kokliušo?

Taip. Antikūnų, kuriuos perduodate savo kūdikiui gimdoje, per pirmuosius šešis gyvenimo mėnesius greitai mažėja. Todėl labai svarbu, kad jūsų kūdikis būtų laiku paskiepytas įprastais vaikų skiepais (įskaitant skiepus nuo kokliušo).

Skiepai nuo kokliušo siūlomi visiems vaikams,

- kaip skiepų „6 viename“ dalis 2, 4 ir 6 mėnesių amžiaus;
- 4–5 metų amžiaus (skiepai „4 viename“);
- pirmaisiais metais antrojo lygio mokykloje („Tdap“ skiepai).

Jei vaikas skiepijamas laiku, jis ir toliau bus apsaugotas nuo kokliušo.

Kaip galiu pasiskiepyti?

Norėdami susitarti dėl skiepavimo, kreipkitės į šeimos gydytoją.

Skiepais nuo kokliušo nėščiosios skiepiamos nemokamai.

Publikavo: **„HSE National Immunisation Office“ (Sveikatos apsaugos administracijos Nacionalinis imunizavimo biuras)**

Publikavimo data: 2020 m. vasaris